

TANTÁRGYI ADATLAP

TUDOMÁNYELMÉLET

BMEGT41M412

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

TUDOMÁNYELMÉLET

Azonosító

BMEGT41M412

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

vizsgaérdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Dr. Kutrovácz Gábor	egyetemi docens	kutrovacz.gabor@gtk.bme.hu
---------------------	-----------------	----------------------------

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Filozófia és Tudománytörténet Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Kognitív tanulmányok MA**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **3**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.05.31.) az 580393/12/2023 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2023.05.31-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A kurzus során a hallgatók megismerkednek a tudományos elméletek alapvető kérdéseivel, különös tekintettel az empirikus, azon belül pedig a kognitív tudományok problémáival. A hallgatók bevezetést nyernek kapnak az interdiszciplináris tudományokat érintő integrációs probléma és az egymástól eltérő modellek és módszerek összeegyeztethetőségének főbb nehézségeibe.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a társadalomtudomány módszertani alapjait.
2. Ismeri a tudomány, az oktatás, a társadalom és média összefüggéseit, e kapcsolat különböző szintű megnyilvánulásait és ezek következményeit.
3. Ismeretei kiterjednek a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezésére, a rokon szakterületekhez való kapcsolatok meg- és felismerésére, a tágabb rendszer adta lehetőségek és a hatásrendszerre vonatkozó kontextusok használatára.
4. Megfelelő és elegendő ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal különböző mechanizmusában.

Képesség

1. Szakmai szóhasználatán során magabiztosan használja a szakma szókincsét, a szakma szaktudományos alapfogalmait, és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.
2. Rendelkezik az új látásmód képességével, képes a tudományt és annak környezetét interdiszciplináris szemlélettel megközelíteni.
3. Szakmai feladatainak megoldásában képes önálló elemzésre, értékelésre, és következtetések és magyarázatok szintetizálására.
4. Képes az információk kritikus elemzéséhez és feldolgozásához kellően megalapozott technikák széles skálájának alkalmazására.
5. Képes az élethosszig tartó tanulás folyamatában való részvételre.
6. Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.
7. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.

Attitűd

1. Elfogadja és következetesen vállalja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait.
2. Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.
3. Problémacentrikus látásmóddal, problémamegoldó gondolkodással rendelkezik.

Önállóság és felelősség

1. Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
2. Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
3. Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
4. Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
5. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

Oktatásmódszertan

Kommunikáció írásban és szóban

Tanulástámogató anyagok

- Bermúdez, José Luis (2014) Cognitive science, Cambridge University Press.
- Gelfert, Axel (2016) How to do science with models, Springer.
- Schimel, Joshua (2012) Writing science: How to..., Oxford University Press.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése.

Teljesítményértékelési módszerek

1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: három zárthelyi dolgozat teljesítése a szorgalmi időszakban VAGY a vizsgaidőszakban. A hallgató megajánlott jegyet szerezhethet, amennyiben az összegző tanulmányi teljesítésértékeléseket a szorgalmi időszakban teljesíti. Amennyiben a hallgató nem kíván megajánlott jegyet szerezeni, úgy a vizsgaidőszakban is lehetősége van az összegző tanulmányi teljesítményértékelések elvégzésére. 2. Részteljesítmény értékelés (házi feladat): egy előadás megtartása/egy esszé megírása.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés (opcionális): 10
- 2. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés (opcionális): 10
- 3. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés (opcionális): 10
- Részteljesítmény értékelés (házi feladat): 70
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés (kiváltható): 10
- 2. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés (kiváltható): 10
- 3. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés (kiváltható): 10
- Összesen: 30

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele a zárthelyi dolgozatok megírása, valamint az előadás/esszé elkészítése.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	86–90
Jó	74–85
Közepes	62–73
Elégéséges	50–61
Elégtelen	49

Javítás és pótlás

Az összegző tanulmányi teljesítésértékelések a TVSZ.-nek megfelelően javíthatók vagy pótolhatók.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	28
félévközi készülés a gyakorlatokra	0
felkészülés a teljesítményértékelésekre	22
házi feladat elkészítése	40
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	0
vizsgafelkészülés	0
összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.05.08.) az 580379/2/2023 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2023.05.08-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. 1. Bevezetés 2. A kognitív tudomány elméletének története 3. Aluldetermináció és holizmus 4. Az integrációs probléma a kognitív idegtudományban 5. Az elme információfeldolgozásának problémája 6. Az elme információfeldolgozásának problémája 7. Az elme szerveződése 8. Neurális hálók az elme modellezésében 9. Elmélet és jelenség különbsége 10. Tudományos reprezentáció és a tudományos modellek használata 11. A modellalkotás stratégiái 12. A tudományos modellek mint a felfedezés eszközei 13. A tudományos modellek mint közvetítők Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok syllabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Filozófia és Tudománytörténet Tanszék vezetője hagyja jóvá.